

KÚRIA

Bt.I.654/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2012. év október hó 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A külföldi ítélet érvényének elismerése iránt terhelt1 és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálva megállapítja, hogy a Fővárosi Bíróság 2.Bk.910/2006/7. számú végzése terhelt2 és terhelt3 vonatkozásában törvénysértő,

ezért a végzést terhelt 2 és terhelt3 tekintetében a büntetőeljárás egyidejű megszüntetése mellett hatályon kívül helyezi.

A jogorvoslati eljárásban felmerült 3.810 (háromezer-nyolcszáz-tíz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek, és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az Olasz Köztársaság Torinói Rendes Bíróság Vizsgálóbírói Tagozata 2003. november 3. napján kelt és december 5. napján jogerős 17967/03, 21184/03. számú ügyben hozott 2471. számú ítéletével terhelt1, terhelt2 és terhelt3 terhelteket hamisított hitelkártyák birtoklása miatt, egyaránt kilenc hónapi - végrehajtásában felfüggesztett - szabadságvesztésre és 300 Euro pénzbüntetésre ítélte.

A Strasbourgban, 1959. április 20-án kelt, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló európai egyezmény - amelyet Magyarország az 1994. évi XIX. törvénnyel hirdetett ki - 22. cikke alapján az olasz bíróság ítéletéről az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium értesült, és a Fővárosi Bíróságra 2006. szeptember 27-én terheltenként külön-külön érkezett előterjesztéseiben a terheltek vonatkozásában kezdeményezte a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárás lefolytatását.

A Fővárosi Bíróság a külön-külön érkezett igazságügy-miniszteri kezdeményezésre tekintettel a három terhelttel szemben három különböző ügyszámon külön-külön indított a Be. - akkor hatályos 579. §-a alapján - büntetőeljárást, mely eljárások eredménye a következők szerint alakult:

A Fővárosi Bíróság terhelt2 tekintetében a 2006. november 20. napján meghozott és 2006. december 8. napján jogerős 3.Bk.907/2006/5. számú végzésében a Torinói Rendes Bíróság 2471. számú ítéletének érvényét kilenc hónapi, végrehajtásában öt évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésként ismerte el.

Terhelt3 tekintetében a Fővárosi Bíróság a 2006. november 28-án meghozott és 2006. december 12. napján jogerőre emelkedett 9.B.908/2006/5. számú végzésével a Torinói Rendes Bíróság 2471. számú ítéletének érvényét kilenc hónapi, végrehajtásában három évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésként ismerte el.

Terheltilre nézve a Fővárosi Bíróság a 2007. február 28-án kelt és 2007. május 21. napján jogerős 2.Bk.910/2006/7. számú végzésével a Torinói Bíróság 2471/03. számú ítéletének érvényét kilenc hónapi, végrehajtásában egy évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésként ismerte el. E határozatában a Fővárosi Bíróság ismételten elismerte a Torinói Bíróság 2471/03. számú ítéletének érvényét terhelt2 és terhelt3 vonatkozásában, egységesen kilenc hónapi, végrehajtásában egy évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésként.

A Fővárosi Bíróság ez utóbbi határozata ellen a legfőbb ügyész BF.116/2012. számon a törvényesség érdekében jogorvoslati indítványt terjesztett elő a Be. 431. §-a alapján, mivel terhelt2-t és terhelt3-t illetően a Fővárosi Bíróság által már korábban elismert külföldi ítélet érvényének ismételt elismerésére került sor.

Indítványozta, hogy a Kúria a törvénysértést állapítsa meg, és a törvénysértő végzés terhelt2 és terhelt3 tekintetében történő

hatályon kívül helyezése mellett az eljárást szüntesse meg.

A jogorvoslati indítvány indokai szerint a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényben (Nbj.) írtak alapján, amennyiben a bíróság a külföldi ítéletet a magyar bíróság ítéletével azonos értékűnek nyilvánítja, azt az Nbj. jelenleg hatályos 47. §-ának (3) bekezdése alapján úgy kell tekinteni, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírálta. A terheltekkel szemben e cselekmény miatt külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló újabb különleges eljárás nem indítható, a megindult eljárást pedig meg kellett volna szüntetni [Be. 6. § (3) bekezdésének d) pontja].

Az indítvány hivatkozott arra is, hogy a 2.Bk.910/2006/7. számú végzés kézbesítésére és jogerősítésére azután került sor, hogy a Be. 2007. április 12. napját megelőzően hatályos 579. §-át a 2007. évi XIII. törvény 14. § (2) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte, így ezen időpontban a megtámadott határozat meghozatalára nem is kerülhetett sor.

Mindezekre figyelemmel a törvénysértés megállapítása mellett a megtámadott végzés hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése indokolt.

Terhelt2 meghatalmazott védője a legfőbb ügyész indítványára írásban tett észrevételében azt hiányosnak, ezért megalapozatlannak, mindemellett törvénysértőnek is vélte. Álláspontja szerint a törvényesség érdekében előterjesztett jogorvoslati indítvánnyal egyező döntés azt eredményezné, hogy mindhárom elítélt egyaránt kilenc hónapi, feltételesen felfüggesztett büntetése az egyik esetben öt évre, a másik esetben három évre, míg a harmadik esetben egy évre kerülne felfüggesztésre. Ezért az indítvány elutasítása mellett kérte, hogy a Kúria hívja fel a legfőbb ügyészt, hogy a külföldi ítélet érvényét elismerő két korábbi végzés ellen nyújtson be jogorvoslati indítványt. Ez utóbbi esetben lehetőség nyílna mindhárom határozat hatályon kívül helyezésére és mindhárom elítélt tekintetében új eljárás lefolytatására (Be. 437. §).

A Kúria nyilvános ülésén a Legfőbb Ügyészség képviselője az indítványát fenntartotta.

Terhelt2 meghatalmazott védője az észrevételben foglaltakkal egyezően szólalt fel, ehhez terhelt3 kirendelt védője is csatlakozott.

A Kúria a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt az alábbiak szerint alaposnak találta, nem osztotta azonban a védői álláspontot.

Az Nbj. 10. §-a szerint a Btk. és a Be. szabályai - eltérő rendelkezés hiányában - a nemzetközi jogsegélyügyekben is megfelelően alkalmazandók. Tény, hogy jelenleg a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárást az Nbj. szabályozza, és - többek között - a 47. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha a magyar bíróság a külföldi ítélet érvényét elismerte, úgy kell tekinteni, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírálta.

Az indítvánnyal megtámadott végzés meghozatala idején azonban ilyen szabály az Nbj.-ben nem szerepelt, a kérdéses eljárást a Be. a XXIX. Fejezetében, mint különleges eljárást szabályozta. A törvényesség érdekében emelt jogorvoslati indítvány elbírálásakor tehát a Kúriának a határozat meghozatalakor hatályban volt jogszabályok alapján kellett állást foglalnia a megtámadott határozat törvényességének kérdésében.

A Be. 6. § (3) bekezdésének d) pontja szerint büntetőeljárás nem indítható, illetve a már megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, ha a terhelt cselekményét már jogerősen elbírálták. Kivételt képeznek ez alól a Be. Negyedik Részében, valamint a XXIX. Fejezetének II. és III. Címében szabályozott - perújítás, felülvizsgálat, törvényesség érdekében emelt jogorvoslati, jogegységi, valamint az egyes különleges, illetve kártalanítási és visszatérítési - eljárások.

A Fővárosi Bíróság a 3.Bk.907/2006/5. számú, 2006. december 8-án jogerőre emelkedett, illetve a 9.B.908/2006/5. számú, 2006. december 12-én jogerőre emelkedett végzéseivel terhelt2 és terhelt3 terhelvek tekintetében a külföldi ítélet érvényének elismeréséről rendelkezett, e határozatok jogerőre emelkedtek.

Ezt követően a terhelvek vonatkozásában nem volt olyan törvényes ok, amely miatt az e határozatokkal a nevezett terhelvek vonatkozásában elismert külföldi ítélet érvényét ismételten el kellett volna ismerni. Erre az indítvánnyal megtámadott határozat meghozatala idején hatályos Be. egyetlen rendelkezése sem adott lehetőséget. A korábbi ilyen döntést követően, egy azzal azonos tárgyú, és nem azt kiegészítő vagy helyesbítő határozat meghozatalára irányuló eljárás lefolytatása a többszöri eljárás tilalmába ütközik.

Ezért terhelt2 és terhelt3 terhelvek vonatkozásában az ugyanazon külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló újabb különleges

eljárást a Fővárosi Bíróság törvénysértően folytatta le.

Megjegyzi a Kúria, hogy az iratokból kitűnően az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium terhelt¹ esetében kezdeményezett eljárásban terhelt² és terhelt³ tekintetében a külföldi ítélet érvényének elismerését nem indítványozta (illetőleg azt külön átiratokban kezdeményezte).

A Kúria álláspontja szerint annak a körülménynek, miszerint a törvényességi indítvánnyal megtámadott határozat meghozatala és kézbesítése, majd jogerőre emelkedése között a jogi szabályozás megváltozott, ezért a külföldi ítélet érvénye elismerésére irányuló különleges eljárás lefolytatására ez időben már nem kerülhetett sor, nincs jelentősége. Jelentősége annak van, hogy a végzés meghozatalakor hatályos törvényi szabályozás szerint a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárást a Be. különleges eljárásként szabályozta. Az pedig, hogy a bírósági határozat meghozatala és kézbesítése között a jogi szabályozás megváltozása folytán már az adott eljárás már nem lett volna lefolytatható, a bíróságot a határozat kötőereje miatt nem akadályozhatja meg abban, hogy annak kézbesítésről, majd a jogerősítésről gondoskodják. A Legfőbb Ügyészség ezzel kapcsolatos érvélését (indítvány 2. oldal, utolsó előtti bekezdés) ezért a Kúria nem osztotta.

Helytálló, hogy a jogsértés az adott esetben csak a Be. 431. §-ában szabályozott rendkívüli jogorvoslati eljárással korrigálható, mivel valamely külföldi ítélet érvényének kétszeres elismerése – még akkor sem, ha a korábbival azonos tartalommal történik – nem megengedett.

Ezért a Kúria a törvénysértést a Be. 436. §-a alapján megállapította, és a Be. 437. § (1) bekezdésének alkalmazásával a Fővárosi Bíróság 2.Bk.910/2006/7. számú végzését terhelt² és terhelt³ terheltek tekintetében – a Be. 6. § (3) bekezdésének d) pontjára figyelemmel – hatályon kívül helyezte, és a külföldi ítélet érvényének elismerése végett folyamatban volt eljárást megszüntette.

Megjegyzi a Kúria, miszerint az a körülmény, hogy ugyanazon tartalmú külföldi ítéletet a magyar bíróság három különböző tartalommal ismert el, önmagában aggályos, de azon védői indítványnak, amely azt célozta, hogy az indítványt utasítsa el, és hívja fel a legfőbb ügyészt új, az azonos tartalmú külföldi ítéletet kétféle módon elismerő korábbi határozattal szemben jogorvoslati indítvány benyújtására, nem adhatott helyt.

A legfőbb ügyész kizárólagos joga eldönteni, hogy mely, más jogorvoslattal nem támadható határozat ellen veszi igénybe e jogorvoslati lehetőséget. A Kúria nem veheti át a legfőbb ügyész szerepét, és nem is befolyásolhatja őt a kizárólagos döntési jogkörébe tartozó kérdésben. Ezért nem szerepel a Be. XIX. Fejezetében a Be. 410. § (3) bekezdéséhez és a 417. § (3) bekezdéséhez hasonló rendelkezés. A Kúria kizárólag a törvényesség érdekében emelt jogorvoslati indítvány keretei között járhat el, olyan törvénysértést, amelyre az indítvány nem terjed ki, hivatalból nem orvosolhat.

A jogorvoslati eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 438. §-a szerint rendelkezett.

Budapest, 2012. október 30.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AIné írnök